

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง :

แฉ่งแฉ่าง

พืชอาหาร พืชสมุนไพร

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพืชศาสตร์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
ประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๕

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Hydrocotyle umbellata* L.

ชื่อวงศ์ : APIACEAE

ชื่ออื่น : บัวบก, แฉ่งแฉ่าง (กรุงเทพฯ), Dollarweed, Manyflower marsh pennywort, Water pennywort

มีลักษณะเป็นพืชล้มลุกหน้าตาคล้ายกับใบบัวบก มีอายุอยู่ได้หลายปี ลำต้นมีลักษณะเป็นไหลยาวทรงกลม มีข้อใบอยู่ตามลำต้นเป็นระยะ ๆ โดยจะมีรากแตกออกตามข้อใบ มีความสูงเฉลี่ยประมาณ 5-15 เซนติเมตร มักออกรวมกันเป็นพุ่มหนา มีสีเขียว ใบรูปร่างทรงกลมสีเขียว ผิวใบเรียบเป็นมันเงา ขอบใบหยัก โคนใบมีก้านใบยาวสีเขียว ดอกมีสีขาวขนาดเล็ก ออกเป็นช่ออยู่ตามซอกใบ มีก้านช่อยาว ในหนึ่งช่อจะประกอบด้วยดอกย่อยประมาณ 12-15 ดอก ผลเป็น ผลสดมีสีเขียว เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เมื่อแก่จัด จะมีลักษณะแห้งและจะแตกออกเป็น 2 ซีก ด้านในมีเมล็ดขนาดเล็กจำนวน 1 เมล็ด

ลักษณะทางนิเวศวิทยา

พบตามที่ลุ่มชื้นแฉะเล็กน้อย เช่น ตามขอบคันนา คันดินริมหนอง สระ คลองน้ำ ขอบแสงรำไร

การปลูกเลี้ยง

พบเห็นได้ตามริมน้ำ หรือ จุดที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำที่มีความชุ่มชื้นสูง เมื่อเจริญเติบโตรากติดยึดดีแล้ว รวมทั้งหากได้อยู่บริเวณที่เหมาะสมแล้ว ผักแฉ่งก็สามารถจะเจริญเติบโตได้ดี

การใช้ประโยชน์

- ใช้กินเป็นอาหาร เป็นผักจิ้มกินกับลาบ ปนจิ้มปลาร้าหั่นก็ได้ หรือคั้นน้ำดื่ม
- สรรพคุณ ช่วยขับปัสสาวะ แก้บวม แก้พิษไข้ ใช้เป็นยาแก้ไข้ แก้อาการไข้ใน แก้อาการท้องอืด-แน่นท้อง แก้ท้องเสีย แก้อาการตาแดง ช่วยลดอาการบวมซ้ำ มีไฟเบอร์ช่วยเรื่องระบบขับถ่ายได้
- ปลูกเป็นไม้ประดับให้ความสวยงาม

